

AVISOS MENSUALS OCTUBRE 2015

FRUITA DOLÇA, FRUITS SECS, CÍTRICS, OLIVERA I VINYA

FRUITERS

TRACTAMENTS A CAIGUDA DE FULLA

Les microlesions produïdes a la zona d'abscisió dels peduncles de les fulles són porta d'entrada de fongs i bacteris que afavorits per la climatologia de l'època poden provocar malalties als fruiters.

Per ajudar a cicatritzar les ferides i reduir la incidència d'aquestes malalties es recomana aplicar fungicides cúprics, que són eficaços contra els fongs i els bacteris que es detallen en el quadre següent:

PRINCIPALS FONGS I BACTERIS A CONTROLAR		
Pomera	Perera	Fruiters de pinyol
<i>Erwinia amylovora</i> (foc bacterià) <i>Nectria galligena</i> <i>Phomopsis mali</i> <i>Pseudomonas syringae</i> <i>Sphaeropsis malorum</i> <i>Venturia inaequalis</i> (motejat)	<i>Erwinia amylovora</i> (foc bacterià) <i>Nectria galligena</i> <i>Phomopsis mali</i> <i>Pseudomonas syringae</i> <i>Septoria pyricola</i> <i>Sphaeropsis malorum</i> <i>Stemphylium vesicarium</i> <i>Venturia pyrina</i> (motejat)	<i>Xanthomonas arboricola</i> <i>Pseudomonas syringae</i> <i>Cytospora leucostoma</i> <i>Phomopsis amygdali</i> (fusicocum) <i>Stigmia carpophila</i> (cribat) <i>Taphrina</i> sp. (arrufat)

En el cas de fongs que passen l'hivern en forma de periteca com *Septoria*, *Stemphylium* i *Venturia*, es pot reduir l'inòcul hivernal aplicant urea cristal·lina (per tal d'accelerar la descomposició de les fulles) conjuntament amb els tractaments cúprics.

S'hauran de tenir en compte les limitacions en quant al número de tractaments, volum de caldo i quantitat total de coure aplicat.

ESTRATÈGIES DE TRACTAMENT A CAIGUDA DE FULLA

En general es recomana fer **2 tractaments amb productes cúprics**, el 1r quan hagi caigut el 25% de les fulles i el 2n al 75%. El nombre de tractaments es pot variar d'acord amb la problemàtica de cada plantació, les pràctiques habituals de cada zona, i el règim de pluges i humitats que es registrin.

Tractament addicional d'urea cristal·lina: es realitzarà coincidint amb el 1r tractament cúpric. Les dosis a utilitzar són de 50 a 100 kg/ha i s'hauran d'ajustar en funció dels problemes de cada plantació. Cal tenir en compte l'efecte corrosiu de la urea sobre la maquinària d'aplicació.

TRACTAMENTS CAIGUDA DE FULLA	
PRODUCTES	DOSIS
Brou bordelès	1.0 %
Hidròxid de coure	0.3 %
Oxiclorur de coure 50%	0.5 %
Òxid cuprós	0.4 %

En el cas de que es tracti d'intervenir contra malalties de fusta i xancres, com són *Venturia*, *Nectria*, *Sphaeropsis*, *Phomopsis* en el cas de fruiters de llavor, i *Fusicoccum sp.*, *Monilia sp* en el cas de fruiters de pinyol, es recomana realitzar tractaments dirigits a les zones afectades dels arbres utilitzant dosis més elevades que en els tractaments convencionals.

A més, cal no oblidar altres mesures culturals que poden afavorir el control d'aquests fongs com són:

- retirar del camp i cremar les branques afectades, en el cas de monilia és important retirar els fruits momificats
- evitar esporgar si els arbres no estan completament en repòs
- fer una esporga no vigoritzant
- evitar l'adobament nitrogenat i el reg en excés
- en finques molt afectades no descuidar els tractaments de la propera primavera.

Mosca de la fruita (*Ceratitis capitata*)

A la major part de les comarques fructíferes de Catalunya el risc d'atacs a la fruita continua. En les varietats susceptibles que encara quedin a l'arbre, cal protegir-les fins al final de la collita.

En el cas d'aquesta plaga resulta fonamental, per tal de reduir el nivell d'incidència durant la propera campanya, retirar tota la fruita de la plantació un cop feta la collita.

FRUITA SECA

Tractament a caiguda de fulla

És aconsellable realitzar almenys un tractament amb compostos cúprics, quan el percentatge de fulles caigudes es trobi al voltant del 75%. Aquest tractament cicatritza les ferides produïdes per les fulles al caure, evitant l'entrada de fongs i bacteris causants de malalties.

En el cas del **noguer** és especialment important realitzar aquest tractament a les finques afectades per bacteriosis i antracnosis.

En el cas d'**ametller** es recomana aquest tractament a les finques afectades per brot sec o cribat o monilia

En el cas d'avellaner es recomana fer aquest tractament a les finques afectades per bacteriosis o per borró sec.

- **Mesures culturals**

És recomanable retirar i eliminar les branques, fulles i/o fruits afectats per aquestes malalties a fi de reduir inòcul de cara a la propera campanya

El DARP, va publicar l'any passat el [decret 137/2014, de 7 d'octubre](#), sobre mesures per evitar la introducció i propagació d'organismes nocius especialment perillosos per als vegetals i productes vegetals.

Foc bacterià (*Erwinia amylovora*)

La Direcció General d'Agricultura i Ramaderia ha dissenyat l'OFICINA VIRTUAL DEL FOC BACTERIÀ que està allotjada a RURALCAT a la següent adreça:

<http://www.ruralcat.net/web/guest/sanitat-vegetal>

Símptomes: corimbe afectat

El foc bacterià (*Erwinia amylovora*) ataca plantes de la família de les Rosàcies entre les quals es troben alguns arbres fruiters com les pereres, les pomeres, els codonyers i els nesprers, així com diverses plantes ornamentals i silvestres: *Amelanchier*, *Chaenomeles*, *Cotoneaster*, *Crataegus*, *Cydonia*, *Eryobotrya*, *Malus*, *Mespilus*, *Photinia davidiana*, *Pyracantha*, *Pyrus* i *Sorbus*.

Els danys poden ser molt greus especialment en perera, ja que produeixen la mort de l'arbre atacat en un curt període de temps. En fruits, poden presentar inicialment un aspecte humit i més tard s'enfosqueixen produint la necrosi.

El Servei de Sanitat Vegetal ha editat 4 Fulls informatius:

- [El Foc bacterià. Desinfecció d'hivernacles. Setembre 2014](#) [PDF,183,39 KB.]
- [El Foc bacterià. Mesures Preventives. Març 2015](#) [PDF,275,27 KB.]
- [El Foc bacterià. Símtomes visuals. Desembre 2013](#) [PDF,787,75 KB.]
- [El Foc bacterià. Actuacions en espais verds. Desembre 2013](#) [PDF,345,52 KB.]

Situació actual del foc bacterià a Catalunya

Degut a l'avanç de la plaga del foc bacterià a la demarcació de Lleida, **les següents comarques de la demarcació de Lleida han deixat de ser zona protegida:**

En data 16 d'abril es va publicar al DOGC l'Ordre AAM/77/2015, de 9 d'abril, per la qual es declara d'utilitat pública la lluita contra el foc bacterià i s'estableixen mesures per a la seva prevenció i lluita.

<http://www.ruralcat.net/web/guest/sanitat-vegetal>

Actuacions en àrees amb estatus comunitari de zona protegida

Mesures en cas de confirmació oficial d'un focus i actuacions immediates:

En cas de confirmar-se la presència d'un focus inicial de foc bacterià en un àrea amb estatus de zona protegida, la direcció general competent en matèria de sanitat vegetal:

- a) Declararà contaminada la parcel·la o el lloc en el qual es va recollir la mostra i ordenarà l'arrencament i la destrucció immediata de totes les plantes visiblement afectades i de tots els vegetals hostes sense símptomes en el seu entorn immediat.
- b) En cas que el focus estigui ubicat en les instal·lacions o parcel·les d'una empresa proveïdora de material vegetal, ordenarà l'arrencament i la destrucció immediata de tots els vegetals hoste de les instal·lacions o parcel·les afectades, així com les de totes les que representin un risc de presència de foc bacterià. A la resta d'instal·lacions o parcel·les que formin part del mateix establiment, s'immobilitzarà el material vegetal hoste i se suspendrà cautelarment l'autorització d'emissió de passaports fitosanitaris dels vegetals hoste fins que la direcció general competent en matèria de sanitat vegetal en decideixi la destinació en funció de les investigacions que realitzi.

Mesures per a evitar la propagació d'un focus:

La direcció general d'agricultura i ramaderia, un cop realitzades les actuacions immediates que preveu l'apartat anterior, establirà una zona de seguretat d'almenys 1 kilòmetre al voltant del focus detectat, en la qual s'efectuarà un seguiment intensiu en els dos períodes més favorables per a la detecció de la plaga, normalment a la primavera i a la tardor. Si durant dos anys no s'han observat nous símptomes de foc bacterià, es declararà eradicat el focus.

A la zona de seguretat les persones físiques o jurídiques titulars de material vegetal o plantacions fruiteres amb espècies vegetals hoste de la plaga afectades adoptaran les mesures següents:

- a) Arrencament i destrucció immediata in situ i sota control oficial de tots els vegetals hoste amb símptomes, sense necessitat d'un anàlisi bacteriològic que ho confirmi, i de tots els vegetals hoste del seu entorn immediat. Aquest fet donarà lloc a l'establiment de noves zones de seguretat.
- b) Tractaments fitosanitaris preventius en les èpoques en les quals es consideri necessari, amb els productes fitosanitaris que determini la direcció general d'agricultura i ramaderia i que es faran públics a través de fulls informatius i la pàgina web oficial del DAAM
<http://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/agricultura/>
- c) Eliminació de les floracions secundàries en tots els fruiters susceptibles dels focus actius, i la desinfecció de les eines utilitzades, amb els productes desinfectants que determini la direcció general competent en matèria de sanitat vegetal i que es faran públics a través de fulls informatius i de la pàgina web oficial del DAAM
<http://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/agricultura/>
- d) Prohibició del transport fora de la zona de seguretat de vegetals o parts de vegetals hostes, inclòs pol·len actiu per a la pol·linització, excepte fruits i llavors, sense autorització expressa del director general d'agricultura i ramaderia .
- e) Desinfecció dels mitjans de poda després de realitzar l'operació a cada planta, així com de les màquines de poda en el moment de l'entrada de la maquinària a la parcel·la, independentment de que la màquina sigui o no propietat de la persona titular de la parcel·la.
- f) Investigació de l'origen del material vegetal hoste de la parcel·la contaminada i del material vegetals hoste del territori comprès en la zona de seguretat. Si l'establiment proveïdor de material vegetal del qual presumptament procedeix la planta contaminada està ubicat en una altra Comunitat Autònoma es comunicarà a l'administració competent, quan se sospiti que sigui l'origen de la contaminació.
S'investigaran les destinacions d'altres enviaments efectuats per l'establiment proveïdor de material vegetal de procedència de la planta afectada com a mínim des dels dotze mesos anteriors al de la confirmació del focus inicial.

- g) En un radi de 3 km al voltant d'un focus de foc bacterià, s'immobilitzaran les arnes d'abelles i només es podran traslladar fora d'aquest radi en el període comprès entre el mes d'octubre de l'any de detecció del focus i l'inici de la floració següent, excepte en el cas que el director general d'agricultura i ramaderia ho autoritzi expressament.
- h) La introducció i el moviment d'arnes a la zona indicada a l'apartat anterior quedarà condicionada a l'autorització expressa del director general d'agricultura i ramaderia.
- i) Quan per la proximitat de les arnes al focus detectat hi hagi un alt risc de difusió de la plaga, el director general n'ordenarà la destrucció.
- j) Els tractaments fitosanitaris i les desinfeccions a que fan referència els apartats b, c i e, s'hauran de registrar per part de la persona titular de la parcel·la on s'han dut a terme els treballs, en el registre de tractaments fitosanitaris del quadern d'explotació.

Requisits per a la circulació del material vegetal hoste

Per a la introducció i desplaçament del material vegetal hoste d'*Erwinia amylovora* i pol·len actiu, és obligatori el passaport fitosanitari, modalitat zona protegida (ZP), tant per al material originari de la zona protegida com per a la introducció d'aquest des d'una zona no protegida.

Actuacions en zones que no tenen l'estatus comunitari de zona protegida

Per a evitar la propagació de la plaga s'aplicaran, per part de la persona propietària o titular de les plantes afectades, alguna de les dues mesures obligatòries següents:

- a) Arrencada i destrucció immediata de tota planta hoste amb símptomes, sense necessitat d'una anàlisi bacteriològica que ho confirmi.
- b) Extirpació i destrucció immediata de les parts de la planta hoste amb símptomes, mitjançant el tall efectuat, almenys, a 40 centímetres del límit proximal visible de la infecció i amb desinfecció immediata de l'instrumental emprat.

En ambdós casos caldrà efectuar tractaments fitosanitaris preventius en les èpoques en les quals es consideri necessari, així com la desinfecció dels mitjans de poda després de realitzar l'operació a cada planta, i en el seu cas, de les màquines de poda en el moment de l'entrada de la maquinària a la parcel·la, independentment de que la màquina sigui o no propietat de la persona titular de la parcel·la. Igualment caldrà eliminar les floracions secundàries en tots els fruiters susceptibles, i la desinfecció de les eines utilitzades. Els productes fitosanitaris i els desinfectants a utilitzar, seran els que determini la direcció general i que es faran públics a través de fulls informatius i de la pàgina web oficial del DAAM www.gencat.cat/agricultura.

Els tractaments fitosanitaris i les desinfeccions caldrà registrar-los per part de la persona titular de la parcel·la on s'han dut a terme els treballs, en el registre de tractaments fitosanitaris del quadern d'explotació.

Requisits per a la circulació de vegetals hostes:

1. Per a la introducció i desplaçament de vegetals o productes vegetals hostes per les zones no protegides és preceptiu el passaport fitosanitari d'acompanyament.
2. Per a la introducció i desplaçament per les zones protegides de vegetals o productes vegetals hoste originaris de les zones no protegides és necessari que el material provingui d'una zona tampó.
3. Per resolució del director general es podran establir zones tampó.
4. Les empreses proveïdores de material vegetal hoste del foc bacterià que tinguin establiments dins de la zona tampó, podran obtenir autorització per a emetre passaport fitosanitari vàlid per a zona protegida amb autorització preceptiva per part de la direcció general d'agricultura i ramaderia, sempre i quan els resultats de la vigilància de les parcel·les ubicades en la zona tampó, inclosos els obtinguts en el marc de les mesures oficials de lluita contra *Erwinia amylovora* dutes a terme amb anterioritat i permetin concloure que els vegetals hoste al foc bacterià es troben lliures de *Erwinia amylovora*.

OFICINA DEL FOC BACTERIÀ

WEB: <http://www.ruralcat.net/web/guest/sanitat-vegetal>

Bústia de correu electrònic: focbacteria@gencat.cat

Telèfon Foc Bacterià Lleida: 973 677 048

Telèfon Foc Bacterià Girona: 972 454 310

[Taca bacteriana dels fruiters de pinyol \(*Xanthomonas arboricola* pv. *pruni*\)](#)

Síntomes de Xanthomonas en fulla.

La taca bacteriana és una malaltia produïda per un bacteri que pot afectar a tots els fruiters de pinyol. Els símptomes a les fulles a vegades es poden arribar a confondre amb els del cribat, però que si s'observa bé són clarament diferents.

Es manifesten com unes petites taques d'1 a 5 mm de diàmetre, de forma irregular o angulosa, de color verd pàl·lid o groguenc, limitades pels nervis de la fulla i es necrosen, amb més quantitat al voltant del nervi central i en la punta de la fulla. Els costats de les taques sempre tenen formes rectes i mai forma rodona. El centre de la taca pot assecar-se i es desprèn (cribat), les fulles s'esgrogueixen (comença per la punta) i cauen prematurament, podent produir una gran defoliació.

Si observeu símptomes sospitosos d'aquesta bacteriosi dels fruiters de pinyol, aviseu al Servei de Sanitat Vegetal

El DAAM ha editat un [full informatiu amb les mesures preventives](#) a dur a terme

[Virus de la Sharka \(*Plum Pox Virus*\)](#)

Plum pox virus, també conegut com a Virus de la Sharka, és la malaltia viral més devastadora del gènere *Prunus* que pot afectar a diverses espècies de fruiters d'os com préssecs, albercocs, prunes, nectarines o cireres.

Es propaga per empelt i multiplicació vegetativa a partir de material vegetal infectat, de manera que el tràfic de material vegetal incontrolat és l'única causa d'introducció de la malaltia a llarga distància en una zona lliure del virus. Una vegada introduït en una zona, els pugons (ex: *Aphis gossypii*, *A. spiraecola*, *Myzus persicae*), transporten el virus d'una planta a una altra.

Síntomes anells en pinyol d'albercoc.
Font: Miguel A.Cambra. Gobierno de Aragón

Taques i anells cloròtics en fulla.

Per a les **noves plantacions de fruiters de pinyol** adquireixi planter emparat amb el preceptiu [Passaport Fitosanitari CE](#) que garanteixi que estan lliures de plagues de quarantena.

El Servei de Sanitat Vegetal ha editat un Full [“Informació sobre el Passaport fitosanitari”](#)

[Xylella fastidiosa](#)

En data 25 de maig s'ha publicat la Decisió 2015/3415/UE d'execució de la Comissió de 18 de maig de 20154 sobre mesures per a evitar la introducció i propagació dintre de la UE de *Xylella fastidiosa*, la qual deroga la [Decisió la Comissió de 2014](#)

La *Xylella fastidiosa* és un bacteri que pot causar importants danys en una gran diversitat de plantes cultivades i silvestres. Hi ha un gran nombre de subespècies d'aquest bacteri, no totes virulentes, i que poden tenir més de 100 hostes diferents. Segons la subespècie pot provocar diverses malalties d'importància econòmica, principalment en cultius llenyosos com l'olivera, la vinya o els cítrics, o plantes ornamentals com el baladre.

A Europa el bacteri es va detectar a final de 2013 al sud d'Itàlia, on va afectar greument les oliveres. A Itàlia la subespècie detectada és la *pauca*.

La principal mesura de control fitosanitari passa per extreure les precaucions respecte al comerç del material vegetal hoste i especialment el procedent de zones amb presència del bacteri. Aquest material vegetal haurà de procedir sempre de productors oficialment autoritzats.

Els símptomes varien d'uns hostes a d'altres. En alguns es corresponen amb els símptomes típics d'estrès hídric: pansiment o decaïment generalitzat i, en casos més greus, la seca de fulles i de branques, i finalment la mort de tota la planta. En altres casos els símptomes es corresponen més als provocats per deficiències de minerals, com la clorosi internervial o clapejat en fulles.

Comuniqueu immediatament al Servei de Sanitat Vegetal qualsevol sospita de la presència d'aquest bacteri al nostre territori.

Una vegada detectat un focus al camp, cal l'eliminació dels arbres afectats i la vegetació silvestre circumdant que pugui actuar com a hoste del bacteri, així com establir un programa de vigilància per intentar evitar el rebrot de la malaltia.

[Pseudomonas syringae pv. actinidiae](#)

Pseudomonas syringae és un bacteri que causa la malaltia denominada xancre bacterià en el kiwi. Actualment és la responsable d'importants pèrdues econòmiques en la producció de kiwi. Aquest bacteri va ser descrit per primera vegada l'any 1984 al Japó i uns anys més tard a Corea. A Europa, la primera detecció va ser en el nord d'Itàlia l'any 1992. Els darrers dos anys d'alarma s'ha disparat: el bacteri s'ha detectat a Espanya (Galícia), França, Portugal, Suïssa i Turquia.

Pseudomonas syringae és un bacteri que causa la malaltia denominada xancre bacterià en el kiwi. Actualment és la responsable d'importants pèrdues econòmiques en la producció de kiwi. Aquest bacteri va ser descrit per primera vegada l'any 1984 al Japó i uns anys més tard a Corea. A Europa, la primera detecció va ser en el nord d'Itàlia l'any 1992. Els darrers dos anys d'alarma s'ha disparat: el bacteri s'ha detectat a Espanya (Galícia), França, Portugal, Suïssa i Turquia. El símptoma més específic de la malaltia, els exsudats, apareixen a la primavera i a la tardor, quan les condicions climàtiques són més favorables a la malaltia (temperatures fredes, pluja abundant i humitat alta). Aquests exsudats poden ser de color vermellós taronja, òxid i/o blancs, i van associats a xancre o ferides en les branques i troncs.

A Catalunya no hi ha constància de la presència de PSA i les mesures a adoptar s'han d'orientar a la prevenció.

CÍTRICS

Mosca de la fruita (*Ceratitis capitata*)

En el marc de l'ajut per Sistemes alternatius a la lluita química per la mosca de la fruita en cítrics s'ha d'instal·lar en camp la captura massiva o l'atracció i mort abans que apareguin les primeres poblacions de la plaga. L'objectiu d'aquestes tècniques es rebaixar el nivell de les poblacions d'adults. Un dels requisits per tal d'acollir-se aquest ajut és ser soci d'uns ADV.

Per tal de tenir el menor nombre de població de mosca possible en l'època de maduració dels cítrics es recomana fer: tractaments en arbres hostes aïllats, retirar i destruir la fruita afectada d'aquests arbres i arrencar els arbres si no es cull la fruita.

Cal estar atent al moment de maduració de les diferents varietats i protegir la fruita durant aquests primers estadis. Si es realitzen tractaments químics s'han d'alternar les matèries actives i tenir en compte el termini de seguretat de les mateixes. En qualsevol cas, esteu atents als avisos del contestador automàtic de SV de Tortosa.

Aranya roja (*Tetranychus urticae*) i **Àcar roig** (*Panonychus citri*)

Totes dues plagues s'han de vigilar sobretot a partir del mes setembre. Per a aranya roja es recomana el tractament quan hi hagi més d'un 7% de fulles amb colònies amb formes mòbils o presència de danys al fruit.

L'àcar roig es tractarà quan s'observin més d'un 20% de fulles ocupades o un 2% de fruits amb formes mòbils. No s'ha de tractar si hi ha més d'un 30 % de fulles amb presència de fitoseïds.

En els dos casos es recomana tractar solament els focus i mullar bé els arbres.

1. **Poll roig de Califòrnia** (*Aonidiella aurantii*)

A principis d'octubre es produeix el màxim de larves de primers estadis de la tercera generació. Aquests estadis són més sensibles als productes fitosanitaris, per tant, serà el moment més adequat per realitzar el tractament. Cal estar atent als avisos del Contestador Automàtic de Tortosa.

En tercera generació, el tractament es recomana únicament en finques de varietats tardanes on es detecti més d'un 2% de fruits amb escuts de poll roig. Cal alternar les matèries actives per evitar l'efecte acumulatiu dels residus. Si s'utilitzen olis hi ha que suspendre les aplicacions quan el fruit inicia el canvi de color ja que poden provocar taques.

2. **Aiguat dels fruits** (*Phythoptora sp.*)

Cal protegir les parts inferiors de l'arbre en cas de pluges o aiguats continuats. Es tractarà amb presència de fong i dins de les 48 hores posteriors a la pluja. Es recomana aixecar les rames i mantenir-hi, si és possible, la cobertura vegetal.

OLIVERA

Mosca de la olivera (*Bactrocera oleae*)

Cal seguir molt atents a la picada de la mosca ja que durant aquest mes segueix augmentant. Cada any les condicions climàtiques determinen un comportament diferent de la mosca i una situació per a cada campanya diferent. Per això, és important que esteu molt atents a les recomanacions de les diferents estacions d'avisos, i sobretot a les recomanacions específiques de les ADV de cada zona. Per tal de realitzar els avisos de la mosca de l'oliva es tenen en compte les dades de totes les estacions i es consensuen els avisos amb els col·laboradors, ja que per tal d'augmentar l'eficàcia del control d'aquesta plaga es busca la disminució de la població en el moment que els productes son mes eficaços de tota una zona el més amplia possible.

També es important tenir en compte que donat que els atacs de mosca son molt irregulars, per part dels pagesos cal seguir fent recomptes i tractar si es supera l'índex del 5% d'olives picades.

Ull de gall o repilo (*Cyloconium oleaginum*)

Protegiu els arbres amb fungicides cúprics i compostos orgànics, sobre tot, si les vostres finques han presentat problemes d'aquests fongs darrerament. En el cas de tenir poca afectació es pot reduir la dosi de coure a la meitat.

Flavescència daurada

Cal extremer la vigilància dels ceps principalment a les comarques de l'Alt Empordà i Baix Empordà, ja que es tracta d'una malaltia molt greu que provoca la mort dels ceps.

A l'Ordre ARP/198/2015, de 25 de juny, (DOGC 6907) per la qual es modifica l'Ordre AAR/18/2007, de 30 de gener, per la qual s'adopten mesures obligatòries contra la flavescència daurada de la vinya.

És obligatori comunicar als responsables territorials de sanitat vegetal del DAAM qualsevol símptoma sospitós: canvi de coloració prematura de les fulles (grogua en les varietats blanques i vermella en les varietats negres); cargolament de fulles cap al seu interior; manca d'agostament dels sarments.

Cep i fulles afectades de flavescència daurada

PER A MÉS INFORMACIÓ: www.gencat.cat/agricultura/sanitat

Servei de Sanitat Vegetal (ssv.dar@gencat.cat):

- Laboratori d'Agricultura i Sanitat Vegetal: 973 305477
- Serveis Centrals: 93 409 20 90
- Serveis Territorials a Barcelona: 93 409 20 90
- Serveis Territorials a Girona: 972 45 43 10
- Serveis Territorials a Lleida: 973 23 64 12
- Serveis Territorials a Tarragona: 977 25 04 21
- Serveis Territorials a Terres de l'Ebre: 977 50 01 74

Servei de Gestió Forestal (sanitatforestal.daam@gencat.cat): 93 567 42 00

S'ha publicat la Guia per l'assessorament en gestió integrada de plagues a Catalunya. Es pot accedir al PDF al següent enllaç: [Guia](#)

Quadern d'explotació

L'agricultor ha de disposar obligatòriament d'un quadern d'explotació on ha d'anotar les dades generals de l'explotació, el nom de l'assessor en GIP (si s'escau) i de totes les persones aplicadores, així com els equips d'aplicació de productes fitosanitaris que utilitza. També ha de **registrar tots els tractaments fitosanitaris** realitzats a cada parcel·la.

• **Des de l'1 de gener del 2014** tots els agricultors professionals han d'aplicar els **principis de la Gestió Integrada de Plagues** en les seves explotacions. Aquests principis estan recollits en unes guies que es publiquen al web del MAGRAMA (www.magrama.es)

• Per a ajudar a prendre adequadament les decisions fitosanitàries, els agricultors han de disposar d'un assessorament en gestió integrada de plagues. En l'enllaç següent hi figura la relació de persones assessores en gestió integrada de plagues reconegudes, la relació de cultius exempts d'assessor, com obtenir els carnets d'aplicadors i informació sobre el quadern d'explotació, entre altra informació:

http://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/agricultura/dar_sanitat_vegetal_nou/dar_mitjans_de_prevenio_i_lluita_fitosanitaria/dar_us_sostenible_productes_fitosanitaris/

Documents que ha de guardar el titular de l'explotació durant 3 anys

1. El quadern d'explotació
2. El document d'assessorament, signat per l'assessor i el titular de l'explotació (si s'escau)
3. Els certificats d'inspecció dels equips d'aplicació
4. Els contractes amb les empreses de tractaments (si s'escau)
5. Les factures de la compra dels productes fitosanitaris
6. Els resultats de les anàlisis de residus de productes fitosanitaris fets a l'explotació
7. Els comprovants o rebuts de lliurament dels envasos a un gestor de residus o a SIGFITO

Carnet d'aplicador de productes fitosanitaris

Les persones que fan tractaments fitosanitaris han de disposar de com a mínim el carnet d'aplicador de nivell bàsic que habilita per a:

- Realitzar tractaments amb productes fitosanitaris per a ús professional en la pròpia explotació
- Comprar els productes fitosanitaris d'ús professional (a partir 26 de novembre de 2015).

Els agricultors que disposin de personal auxiliar que faci tractaments a la pròpia explotació o facin tractaments a tercers han de disposar del **carnet d'aplicador i manipulador de nivell qualificat**.

Evitem riscos per a la salut i el medi ambient

1.- Protegem les aigües: Cal guardar una franja de seguretat de 5 m a masses d'aigua superficials, exceptuant les sèquies per al reg i 50 m a punts de captació d'aigua de consum

humà.

2.- Emmagatzemem bé els productes fitosanitaris; aquest s'han de guardar en armaris o espais ventilats, tancats amb clau i no han de ser accessibles a menors d'edat. Els envasos buits cal lliurar-los, un cop nets, als punts de recollida de SIGFITO

3.- Revisem els equips d'aplicació: S'han de registrar al Registre Oficial de Maquinària Agrícola (ROMA) i passar inspeccions a les ITEAFs cada 5 anys. El 26 de novembre de 2016 tots els equips d'aplicació de fitosanitaris de més de 100 lt han d'estar inspeccionats

Es pot trobar més informació a la web del DARP i del MAGRAMA

Inscripció de polvoritzadors

Els polvoritzadors dels agricultors i empreses de jardineria s'han d'inscriure al Registre oficial de maquinària agrícola del DARP. Aquest registre és necessari de cara a la seva inspecció obligatòria, que s'haurà d'haver passat abans del 26 de novembre de 2016.

PRODUCTES FITOSANITARIS

COMERCIALIZACIÓ Y UTILITZACIÓ DE PRODUCTES FITOSANITARIS

Per tal de comprovar si un producte fitosanitari està autoritzat per a un cultiu determinat, cal fer la consulta al web del [Registre Oficial de Productes i Material Fitosanitari, del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient \(MAGRAMA\)](#), que és l'òrgan responsable de dur a terme la inscripció dels productes fitosanitaris i d'autoritzar la seva comercialització en el territori de l'Estat espanyol.

Resta prohibit l'abandonament dels envasos. Cal fer-ne una gestió adequada.

PUNTS PER A LA RECOLLIDA D'ENVASOS DE FITOSANITARIS A CATALUNYA
Durant tot l'any es poden lliurar els envasos buits de productes fitosanitaris, que continguin el símbol de SIGFITO, en les entitats col·laboradores.
Per més informació entreu al web de [SIGFITO](#)

Imatge Magrama

Productes fitosanitaris autoritzats excepcionalment segons l'Article 53 del Reglament (CE) 1107/2009

A continuació es detallen aquells productes autoritzats de manera excepcional per un període concret de temps, fins a la data de la publicació d'aquest avís. També es pot consultar l'estat de les autoritzacions excepcionals de les matèries actives, a la següent pàgina web del MAGRAMA:

Matèria activa	Utilitat	Cultiu	Dosis	Núm. Aplicacions màximes	Termini seguretat (dies)	Inici període d'utilització	Final període d'utilització
Spinosad 48%	Insecticida	Cirera	0,250 l/ha	2	7	12/05/2015	08/09/2015
Z9-hezadecenal 0,82% + Z11-hezadecenal 8,33% + Z13-octadecenal 0,82%	Insecticida: Confusió sexual	Arròs	1000-1450 mg s.a./difusor	1	NP	26/05/2015	22/09/2015
Metil tiofanat 45%	Fungicida	Sureres	0,10-0,18 l/ha	1	90	29/05/2015	25/09/2015
Triciclazol 75%	Fungicida	Arròs	0,3 Kg de producte per ha/aplicació	1	15	01/08/2015	30/09/2015
Fludioxinil 23%	Fungicida	Préssec	800-1200 cc/Hl	1	np	15/06/2015	12/10/2015
Fludioxinil 23%	Fungicida	Nectarina	800-1200 cc/Hl	1	np	15/06/2015	12/10/2015
Cipermetrina 30 mg/trampa	Insecticida: Captura massiva	Olivera	10-80 unitats/ha	1	NP	15/06/2015	12/10/2015
1,3-Diclorprope i clorpicrina	Desinfecció del sòl	Patata	segons producte usat	1	14	06/07/2015	02/11/2015
1,3-Diclorprope i clorpicrina	Desinfecció del sòl	hortícoles sota coberta	segons producte usat	1	14	10/07/2015	06/11/2015
1,3-Diclorprope i clorpicrina	Desinfecció del sòl	Maduixa	segons producte usat	1	14	10/07/2015	06/11/2015
1,3-Diclorprope i clorpicrina	Desinfecció del sòl	Gerd	segons producte usat	1	14	10/07/2015	06/11/2015
1,3-Diclorprope i clorpicrina	Desinfecció del sòl	Pastanaga	segons producte usat	1	14	10/07/2015	06/11/2015
Fludioxinil 23%	Fungicida	Pruna	800-1200 cc/Hl	1	np	15/07/2015	11/11/2015
Diclorvos 19-20%	Insecticida: Captura massiva i monitoreig	Cítrics	1 trampa/200 ha	1	np	20/07/2015	15/11/2015
Saponines	Molusquicida	Arròs	segons producte usat	1		01/09/2015	29/12/2015

http://www.magrama.gob.es/agricultura/pags/fitos/registro/fichas/pdf/AUTORIZACIONES_EXCEPCIONALES.pdf

NOU SISTEMA DE CLASSIFICACIÓ I ETIQUETATGE DE PRODUCTES FITOSANITARIS

El Reglament (CE) núm. 1272/2008 (d'ara endavant denominat CLP, acrònim de classificació, etiquetatge i envasat de les seves sigles en anglès) va entrar en vigor el 20 de gener de 2009 a causa de la necessitat d'incorporar a la legislació comunitària els criteris del Sistema Globalment Harmonitzat (SGA) de les Nacions Unides sobre classificació, etiquetatge i envasat de substàncies i barreges químiques per aconseguir una harmonització a nivell internacional.

Els productes mantindran la mateixa composició, propietats, condicions d'ús i eficàcia, però degut a la implementació del CLP, les etiquetes dels productes fitosanitaris portaran nous pictogrames (**Imatge 1**).

Durant un període de dos anys (des de l'1 de juny del 2015 fins l'1 de juny del 2017) coexistiran productes classificats, etiquetats i envasats segons a la normativa anterior, Directiva 1999/45/CEE, juntament amb productes requalificats conforme al Reglament CLP. I a partir de l'1 de juliol de 2017 només es podran comercialitzar productes etiquetats conforme el Reglament CLP.

Imatge 1: Nous pictogrames segons Reglament CLP

EQUIPS DE PROTECCIÓ DAVANT DELS TRACTAMENTS FITOSANITARIS

Es recorda la necessitat d'utilitzar l'equip de protecció adequada en el moment de realitzar un tractament fitosanitari.

- L'ús de guants de protecció disminueixen l'exposició en més d'un 85%.
- Cal llegir l'etiqueta per saber quin equip de protecció és el més adequat.
- Rentar i assecar la roba de protecció després de l'ús i guardar-la en un armari tancat, separada de la roba d'ús personal.
- Es recorda fer el manteniment de la roba de protecció i guardar-la seguint les instruccions del fabricant.
- Els guants de protecció, les botes i la vestimenta de protecció han de ser resistents a productes químics.
- Els guants han de ser preferiblement de Neoprè o Nitril.
- Quan s'indiqui a l'etiqueta, caldrà utilitzar màscara respiratòria amb ulleres de protecció o la màscara completa.

Imatge Magrama

Atenció!

Des del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi ambient, s'ha procedit a retirar dels següents usos:

Pomes, peres, préssecs, raïm de taula, carxofes, tomàquets, pebrots i gerds.

PLA DE VIGILÀNCIA DE L'ÚS DELS PRODUCTES FITOSANITARIS

D'acord amb el que preveu la Directiva 2009/128/CE, el MAGRAMA va aprovar el Pla d'Acció Nacional (PAN) per a l'ús sostenible dels productes fitosanitaris. Aquest pla estableix objectius, mesures, calendaris i indicadors, per introduir criteris de sostenibilitat en l'ús de productes fitosanitaris per el període comprès entre els anys 2013 i 2017. El PAN especifica que seran els serveis competents de cada comunitat autònoma els encarregats de l'execució tècnica dels plans de vigilància de l'ús i la comercialització dels productes fitosanitaris.

Per donar resposta a les exigències del PAN, el DAAM ha dissenyat un Sistema de vigilància de l'ús i la comercialització de productes fitosanitaris que consta de 2 plans:

- ✓ **Pla de vigilància de l'ús i**
- ✓ **Pla de vigilància de la comercialització dels productes fitosanitaris**

El Pla de Vigilància de l'ús dels Productes fitosanitaris estableix un procediment d'inspecció en explotacions agrícoles on es valoren les condicions d'ús dels productes, es prenen mostres de productes vegetals i es fixa el procediment administratiu a seguir en cas de detecció d'incompliments. Es recorda a tots els agricultors l'obligatorietat de disposar del **Quadern d'explotació**, així com d'**Assessorament en Gestió Integrada de Plagues** (Reial Decret 1311/2012, de 14 de setembre, pel qual s'estableix el marc d'actuació per aconseguir un ús sostenible dels productes fitosanitaris).